

Expunere de motive la
Propunerea legislativă privind instituirea zilei de 21 septembrie ca
Ziua Munților Apuseni

Munții Apuseni se situează în vestul României, cu desfășurare între Dealurile Sălajului și Crasnei și Valea Barcăului la nord și Valea Mureșului la sud. La est se învecinează cu Depresiunea Colinară a Transilvaniei (și Culoarul Mureșului). La vest se învecinează cu Dealurile vestice și Câmpia de vest, pe alocuri. Deși nu au înălțimi mari, farmecul acestor munți este dat de relieful lor, fragmentat de numeroase văi. Astfel, din Culoarul Mureșului, situat la 300m altitudine, vedem creasta semeată a Masivului Trascău ridicându-se la peste 1200m. Cea mai lungă peșteră din România se găsește aici, în Masivul Pădurea Craiului, Peștera Vântului cu o lungime de peste 50 km. De altfel, nu mai puțin de 3000 de peșteri se găsesc în Munții Apuseni printre care amintim Peștera Cetățile Ponorului și Peștera Căput. De asemenea, Apusenii găzduiesc cea mai reprezentativă zonă carstică din România. Remarcăm aici Cheile Galbenei, Izbul Galbenei, Poiana Ponor, Poiana Vărășoaia, Poiana Florilor, Poiana Glăvoi, Cetatea Rădesei, Cheile Someșului Cald, Avenul Negru, Avenul Acoperit, Avenul Bortig, Avenul Pionierilor, Avenul Gemănata, etc.

Munții Apuseni sunt cunoscuți din vechime pentru exploatarea zăcămintelor de aur, cea mai faimoasă zonă fiind Roșia Montană- Bucium. De asemenea, în Apuseni se află zăcămintele de cupru, sulfuri, bauxită. Farmecul Apusenilor este dat de pitorescul așezărilor umane, aici aflându-se cele mai înalte localități locuite permanent din România, pe cuprinsul comunei Horea, județul Alba.

Am avea nevoie de mult timp să enumerăm multitudinea de obiective turistice pe care le-am putea vizita în Munții Apuseni dar cel mai mult, frumusețea acestor locuri este egalată numai de frumusețea și noblețea oamenilor mândri, harnici și iubitori de țară și de Dumnezeu care viețuiesc de secole pe aceste meleaguri.

Istoria ne arată că încă de la daci și până în zilele noastre, locuitorii Munților Apuseni au populat aceste pământuri și au răbdut multe năvăliri și prigoniri ale alor

neamuri fără să-și piardă sufletul, credința și nădejdea în dreptul lor de a locui la ei acasă.

Un exemplu de credință și forță a idealului național românesc a fost și va rămâne Avram Iancu, „Crăișorul Munților”, cel venit pe lume în vremea cireșelor, în 1824, la Vidra de Sus, erou național al poporului român, luptător neobosit pentru libertatea și demnitatea românilor din Transilvania. Unul dintre corifeii mișcării de emancipare națională a ardelenilor în fiebintele an revoluționar 1848 și după, Avram Iancu va rămâne în istoria națională ca un exemplu de demnitate și putere pusă în slujba neamului său. În acel 1848, la 21 septembrie, Avram Iancu, deja recunoscut de către ai săi ca principal conducător al românilor transilvăneni, ajunge la Blaj, unde se ținea a treia mare adunare națională, în fruntea a 6000 de oameni înarmați și decide, după consultarea celor peste 20000 de români aflați din nou pe Câmpia Libertății, să adreseze către Curtea de la Viena, în numele atunci înființatului Comitet Național Român, ca organ de conducere al națiunii, ”Memoriul poporului român din Transilvania” prin care se suținea principiul egalității naționale a românilor cu toate popoarele din imperiu, refuzul acceptării unirii Transilvaniei cu Ungaria (decisă nu de români) dar mai ales înființarea de urgență a unei mari armate naționale românești care va ajunge să numere undeva la 300000 de oameni care să lupte pentru interesele naționale ale românilor. 21 septembrie, ziua care l-a adus pe Avram Iancu la Blaj, a constituit astfel momentul decisiv prin care românii transilvăneni au spus NU opresiunii austriece și maghiare asupra lor și și-au format propria forță armată care să apere interesele românilor pe nedrept asupriți la ei acasă.

De aceea, considerăm că instituirea unei zile pentru Munții Apuseni, în data de 21 septembrie, ar contribui la promovarea unui sentiment de mândrie locală și națională, stimulând dezvoltarea unei conștiințe istorice și culturale comune în rândul locuitorilor din Munții Apuseni. Ar putea, de asemenea, să ofere o oportunitate pentru educarea tinerelor generații privitor la evenimentele de la 1848 și importanța lor în contextul formării României moderne. Ziua de 21 septembrie ar deveni o zi de celebrare a identității istorice și culturale a Munților Apuseni, un moment în care locuitorii regiunii ar putea să reflecteze asupra contribuției semnificative a acestui teritoriu la formarea statului național român.

Într-o perioadă în care identitățile locale și naționale sunt importante, sărbătorirea acestei zile ar sublinia continuarea luptei pentru libertate și demnitate a poporului român, contribuind astfel la consolidarea unității naționale. Totodată, consiliile județene, consiliile locale, primăriile, instituțiile culturale și educaționale ar putea contribui la promovarea acestei zile prin manifestări, programe sau activități cultural-educative, aducând astfel un plus de valoare culturală și educațională. Este un pas important în recunoașterea și promovarea valorilor istorice ale Munților Apuseni, în creșterea conștiinței identitare a românilor din această regiune.

Față de cele prezentate mai sus, vă supunem atenției, spre dezbateră și adoptare, prezenta propunere legislativă.

În numele inițiatorilor:

Remus-Gabriel Lăpușan, deputat PSD

Inițiatori ai propunerii legislative privind instituirea zilei de 21 septembrie ca Ziua Munților Apuseni:

Nr. crt.	Nume și prenume	Grup Parlamentar	Semnătura
1	CILANT IONEL	PSD	
2	CONSTANTINEL GREGY	PSD	
3	VUȘCAN VOICU	PSD	
4	DARA ADRIAN	PSD	
5	MIHUTI BOGDAN FLORIAN	PSD	
6	RĂDUCĂU SEBASTIAN	PSD	
7	GRUPA KLIVES	PSA	
8	ENE CORINA	PSA	
9	ISAC MARIUS	PSA	
10	BORS MĂMLIN	PSA	
11	DRINCĂNU VLAD FLORENTIN	PSA	
12	CÎMPEAN OVIDIU VANCE	PNL	
13	CIO RTE A IREZVAN	PSD	
14	DANIEL IUCU	PSD	
15	INFATRO NATALIA ELENA	PSD	
16	ABRUȘEAN MIKEA	PNL	
17	TOMA IULIE	PSA	
18	BOCINEASCHI ANDREI	PSA	
19	ZADU MOISEN	PNL	